

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy-egy szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 friért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Kritikus helyzet.

A kiegyezés válsága dűlőpontra ért, de a helyzet annyira bizonytalan, hogy majdnem a pillanatok esélyeitől függ. Nem is csodálkozhatunk azon, ha a napisajtó a legtarkább találgatásokkal mulattatja olvasó-közönségét. Nem is csodálkozhatunk azon, ha a különböző párttaktika kiaknázza a helyzetet. Ma már mindenfelé Bánffy Dezső miniszterelnök bukásáról, parlamenti és pártválságról, a helyzet gyökeres átalakulásáról beszélnek, habár minden tényleges alapot eddig nélkülöznek a magyar kormányváltásra vonatkozó hírek. A legutolsó pillanatig kísértük figyelemmel a dolgok fejlődését, de az ellenzéki lapok kormánybuktató komoly okait felfedezni nem tudtuk. A mi csakugyan kormánybuktatási okul szolgálhat vala, az még be nem következett és be sem fog következni, ha csak valami rendkívüli mozzanat közbe nem jön.

Értjük azonban a lázas érdeklődést, mely a kiegyezés sorsát kíséri. Hisz ez életkérdés mindnyájunkra nézve. Ha a kiegyezés összeomlik, annak utóhatását igen keservesen meg fogjuk érezni. A szakítástól remegnek Ausztria komoly politikusai ép úgy, miként nálunk is aggódunk a helyzet bizonytalansága miatt, ha esetleg az önálló rendelkezésre kerül a sor. Ausztriában is szintén a tulzó, a beszámíthatatlan politikusok követelik a gazdasági, vám- és kereskedelmi elkülönítést és ezen évszázados kapcsolatnak most

csak úgy incidenciatípus felbontását. De míg ott Ausztriában a szakadás előidézőse némely hóbortos politikusok frivol játéka és ilyen botrányos természetű emberek, mint ez a Lueger Károly és társai adják meg a hangot arra a törekvésre, addig nálunk az önrendelkezés nemcsak jog, de kötelesség is, ha már másként a kiegyezés létre nem jöhet. Az önrendelési jog alkalmazásba vétele nálunk igen súlyos felelősséggel járó kötelesség, de a mely alól kibujni, kitérni nem szabad, ha a helyzet arra kényszerít bennünket, mert különben alkotmányárulást követnénk el. Egy olyan veszedelmes precedenst alkotnánk, mely a legfontosabb alkotmányjogok feladásával volna egyjelentőségű. Elkövetnénk a legnagyobb bünt, hibát, a melyet aztán bajos volna valaha is helyrehozni.

De nemcsak a bűn elkövetése van tiltva, hanem kerülnünk kell a bűnre vezető alkalmakat is. Nem szabad nekünk előidézni oly körülményeket, melyek a gazdasági elszakadásra vezethetnének. De főként nem szabad erőszakolni ezen körülmények előidézését. Ez okon a legnagyobb mértékben kárhoznunk kell a függetlenségi és 48-as párt legujabb állásfoglalását, melyet nem lehet komolyabban jellemezni, mint hajtóvadászat rendezése Bánffy Dezső báró miniszterelnökre, mint valami veszedelmes davadra. Ezt a politikai sportot pedig nem lehet megengedni annak a jelentéktelen kisebbségnek, melyet a 48-as Kossuth-pártban az erőszakoskodók csoportja képez. Nem le-

het megengedni, hogy a parlamentáris gépezet megakasztása céljából a nyilvánvaló kisebbség erőszakoskodjék. A bosszúállás a mult választásokért se nem ok, se nem lehet még elfogadható ürügy sem most ez alkalommal, mikor az ország kiszámíthatatlan, kimérhetetlen anyagi károsodásáról van szó. Azt nem engedhetjük meg, hogy Justh Gyula és társai miatt milliónyi veszteség érje az országot. Ha van bajuk Bánffyval, számoljanak le vele. Leszámolhattak volna vele már eddig is.

A munkájuk sokkal tisztább lett volna, ha más kérdésben erőszakoskodnak a miniszterelnökkel és ha mindjárt a parlamentáris formákkal való visszaélés árán mozdították volna is el a helyéről a miniszterelnököt. Vagy számoljanak le vele később, midőn a kiegyezés el lesz intézve. Mi nagyra becsüljük a miniszterelnök kiváló személyiségét és hatalmas politikai erejét, valóban a legnehezebb politikai kérdésekben derekasan kipróbált képességét, de az ország érdekeit mégis felül kell helyezni a személyes szempontokon és így más körülmények között nem is volna talán annyi okunk Bánffy Dezső báró védelmére, mint most. Mert most Bánffy Dezső bukása teljesen egyértelmű volna a kiegyezés kérdésében a magyar álláspont elejtésével, bukásával, az osztrák különleges érdekek diadalra juttatásával.

Ennek felfogásához egy kis józanabb, tisztább belátásnál egyéb sem kell. A dolog lényege a következőkben foglalható

TÁRGZA.

Az első lépés.

Egy új magyar ABC- és olvasókönyv.
(Folyt. és vége.)

A mint a fülembe csendült a síró hang, bán-tani kezdett a lelkiismeret. Szegény gyermek... ezt ugyan ártatlanul korholtam. És újra haragosan néztem az ABC-re, mely megismerteti a gyermeket az egyik betűvel és aztán lapokon keresztül nem hozza szeme elé. Hogy tarthassa így meg eszében? ... No, új ABC! van-e erre kadencziád? Hadd lám. Éppen itt az f a csunya f, Gyurika bánoatának, keserves könyhullatásának közvetett okozója... Van itten szép számmal. Benne a szakasz minden szavában, de benne van e szavakban az előbbi 24 rovat valamennyi többi betűje is, benne van nemcsak egyszer, de kétszer is.

Vidáman fordultam Gyurihoz:

— No Gyuri, akkor felejtse el az f betűt, ha ebből az ABC-ből tanulod meg, akkor aztán legény vagy a talpadon!

Biz ez majdnem lehetetlen!

Gyuri mosolygott és kíváncsian nézett ABC-ém felé.

— No Gyuri, ha jól olvassz néhány sort, akkor neked adom ezt a szép könyvet.

Gyuri vágyó pillantást vetett a könyv felé, de azért csak a magáét nyitotta ki és megkezdte a produkciót:

— A kép szép...

— Megállj.

Gyuri megijedve nézett rám. Én meg elkezdtem morfondírozni: A kép szép... És mind-egyre csak az a rémítő mázolás lebegett szemem előtt, melyet a mult évben, festője ultra dekadens híre juttatott a műsarnokba. A kép szép... ez is kép... tehát a Gyuri ABC-je szerint szép... Bizonyára ebből tanult esztétikát az a divatos kritikus, ki annyira dicsérte...

Bánatosan sóhajtottam fel:

— Gyuri, Gyuri, belőled divatos bíráló válik, ha el nem dobod ABC-det.

A gyermek csodálkozva nézett rám, én meg bosszankodtam azokra az urakra, kik már a hat éves gyermekek lelkébe belesepegtetik a felületességet.

Ujra lapozni kezdtem az új ABC-ben és nagy örömmel tapasztaltam, hogy ez nem vési a gyermek lelkébe, hogy az alma piros, hogy a ház

alacsony és szegényke nem kénytelen majd csudálkozni, hogy van olyan alma is, a melyik zöld és olyan ház is, melyik magas...

Gyuri újra megzavart.

— Bácsi, olvasok tovább.

— Olvass, olvass...

De átfordítottam néhány lapot, mivel ez a bizonyos kép elvette a kodvemet a többi kritikai megjegyzés meghallgatásától.

Rámutattam egy betűre. Az n volt.

Gyuri nézi, nézi, de hallgat mélyen.

— Ugyan nézd a képet, akkor rájössz.

Gyuri csak úgy meresztette szemét, a képen feltüntetett nap csak úgy szórja sugarait.

Gyuri egyszerre diadalmasan kiált fel:

Cs...

— Ugyan, hogy jut ez eszedbe? kérdem, mikor látod, hogy a nap van a képen.

Gyuri szava újra ptyergőssé válik.

Igen, de ott megy az ember is és a válláról lóg a osizma...

Erre meg én hallgattam el.

Szent igaz, a mit mondott. Ott volt a nap, de az ember és a osizma is!

Ujra belenéztem Paulini könyvecskéjébe és ez újra megvigasztalt. Ebben a képek egyszerűek, egy-egy-ük, csak egy tárgyat ábrázolók és kicsiny ala-

össze. Ugy Ausztria, mint Magyarország gazdasági, pénzügyi, kereskedelmi, de külső politikai viszonyaink is feltétlenül azt követelik, hogy az eddigi tartós állapotot fel ne forgassuk. Innét van a nagy készség, hogy Ausztria, mint Magyarország komoly és számbavehető politikusai részéről, hogy a tíz évre szóló vám- és kereskedelmi szövetséget létrehozzuk. Ennek feltétele éppen a Bánffy Dezső báró által oly erélylyel védelmezett alkotmányos és törvényes álláspont szerint az, hogy a vámuniót csak mindkét részről történt alkotmányos parlamentáris megállapodások útján hozzuk létre. Parlamenten kívül a viszonyok rendezésének minden elképzelhető módja lehetséges, csak vámszövetséget létrehozni nem lehet.

De ennek a vámunióknak létesítése oly nagy horderejű az egész monarchiára nézve, hogy az osztrák Thun-kormány a legnagyobb erőfeszítéstől, a legszélső kísérletektől sem riadt vissza és alkalmazásba vette azokat, hogy csak az osztrák parlamentet abba helyzetbe hozza, miként a kiegyezési javaslatokat alkotmányos tárgyalások során törvényerőre emeljék. És ennek a múlt hétnak egyik eseménye lett Thun grófnak ama félsikere, hogy a kiegyezési javaslatokat az osztrák Reichsrath első olvasásban elfogadta és második olvasás végett a bizottsághoz utasította. Most attól függ minden, hogy ugy ebben a 48-as számú osztrák kiegyezési bizottságban és majdan a harmadik olvasásnál meglesz-e Thun grófnak a többsége és így elérje-e az egész sikert? A legzavarosabb értesüléseink vannak arról, hogy Thun gróf többsége biztosítva van. Ez az osztrák birodalmi gyűlés oly megbízhatatlan, oly kiszámíthatatlan elemekből áll, hogy azokkal még kombinációt csinálni sem lehet.

Az ákezió.

A parlamenti ellenzék, de különösen a nemzeti párt zsákutczába jutott, melyből nincs más me-

kuak, úgy hogy a gyermek figyelmét első sorban a betű és nem a kép köti le, ez csak segédeszköz amannak, nem zavar, de felvilágosít.

Szegény Gyuri, olyan szomorúan nézett rám, mintha azt mondogta volna:

— Nem én vagyok a rossz, hanem az ABC.

Biz az úgy van, gondoltam és odanyújtottam neki az enyémet.

Nesze fiam, neked adom!

És meg vagyok győződve, hogy az a mosoly, mely piros ajkán végig futott, száz és száz gyermekajkon meg fog jelenni, ha a Paulini zseniális könyvecskéje elterjed az iskolában.

Említtett előnyeik kívül ügyes beosztása, a fokozatosság elvének szigorú követése, a tanév hosszához mért terjedelmessége, mely megóv az unalmasá válni ismétléstől, az olvasmányozimok mellőzése, minél fogva így a gyermek mindig a felette álló czimbetűhöz fűzi az olvasmány tartalmát: mind olyan szempontok, melyek helyességét a pedagógusok a legnagyobb örömmel fogják elismerni.

Az Athenaeum e könyvecské kiadásával, mely valóságos reformot fog előidézni az olvasás tanításában és melyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter 3715 sz. a. engedélyezett, valóban hasznos szolgálatot tett a hazai tanügynek.

—r.

nekvés, mint báró Bánffy miniszterelnökkel szemben való feltétlen inferioritásának határozott beismerése. Az osztrák parlamenti viszonyokra való tekintettel a nemzeti párt már olyan időben, amikor a nyilatkozás éppen nem lett volna opportunus, arra akarta kényszeríteni a miniszterelnököt, hogy jelölje meg a biztos határidőt az önálló rendelkezés előkészítésére; a határidőt, mikor az 1867. XII. t. cz. feltételeit a gazdasági kiegyezés ügyében való egyoldali rendelkezés végett elérkezettnek kell tekinteni és végre kényszerít gyakoroltak — mollesleg mondvá, elég megfontolatlanul — hogy a miniszterelnök foglaljon állást a kvótakérdésben. Hogy pedig eredményhez jusson, megtagadott az ellenzék minden napirendet, mely nem a kiegyezési kérdésekkel foglalkozik.

Mikor ezt a vétkes obstrukciós akcióját kezdte az ellenzék, nem elégedett meg a miniszterelnök válaszával, a ki a legközelebb megnyíló birodalmi gyűlésre hivatkozott s azt állította, hogy mindenekelőtt be kell várni, vajjon ismét ákezióképtelennek bizonyul-e az osztrák képviselőház. Az ellenzéki padokon a miniszterelnöknek ezt a nyilatkozatát az önálló rendelkezés jól megfontolt s kiszámított halogatásának tartották és azt a szándékot magyarázták bele, hogy szántszándékkal új provizoriumot akar teremteni.

És imé egyszerre csak egy ákezióképes birodalmi gyűléssel találja magát szemben az ellenzék, mely gyűlés a kiegyezési javaslatokat első olvasásban már elfogadta, nemcsak, hanem hajlandónak és készséges látszik arra is, hogy a javaslatokat gyorsan és ördomben változtatlanul elfogadja, azokat még az év vége előtt törvényerőre emelje. A 48-as párt és a nemzeti párt ellenben azzal a sajtósággal határozattal áll a kérdés előtt, hogy minden más napirendet visszautasít, kivéve az olyant, melyen a kiegyezési javaslatok vannak tárgyalásra kitéve s e mellett nem veszi figyelembe még azt a körülményt sem, hogy ezeket a javaslatokat, legelőször mégis csak a bizottságokban kell letárgyalni. Ákeziójuknak oly feltéve rejtvegeit hegye azonban hogy a képviselőházat minden további munkára képtelennek teszik, immár kibujt és hazafiúi nagy aggodalmuk egy nevétségesen átlátszó csapdává vedlett, melyet azért állítottak fel, hogy Bánffy miniszterelnököt fogják meg vele. Báró Bánffy ezzel szemben azt az elégtelt nyerte, hogy az ellenzék maga-magát fogta meg az általa felállított kelepceben és hogy a miniszterelnök előrelátása az osztrák birodalmi gyűlés munkaképességét illetőleg helyes és alapos volt.

Nehogy az ellenzék a képviselőházat másodszor is pellengérré állítsa, a kevésbé fontos törvényjavaslatok tárgyalásától egyelőre el kell tekinteni; legyen ideje a pénzügyi bizottságnak, hogy a javaslatokat alaposan letárgyalhassa és tán a két kvótabizottság is olyan elhatározáshoz jut, mely a további kibontakozást már nem akadályozza. Az osztrák kvótabizottság utolsó üzenete, mint tudjuk, 42 százalékos kvótát követelt, míg a magyar bizottság a kvóta felemelése előtt ugyan nem zárkózik el végkép, de ez az emelés oly csekély, hogy alig lehet emelésnek mondani. Az eddigi 31.2 százalék helyett ugyanis a 31.96 százalékot lenne hajlandó megajánlani a magyar bizottság.

Ez ügyben, kvótabizottságok nem fognak pozitív eredményhez jutni és hogy csak egy kis, igen csekély eredmény tünteti fel plaubizibilisnek a meggyezést a magyar számítási módnál más számítás felett. A bizottságok még Budapestről jelentést fognak tenni kiküldöiknek, mely szerint a tárgyalások eredménytelenek maradtak és csak a jövő hét vége felé lehet a két kormány abban a helyzetben, hogy további eljárásuk felett határozzanak. Korábban pedig sem nem köteles, sem joga nincs báró Bánffynak a kvótakérdésben állást foglalni és magas superioritás, államférfiúi előrelátás van abban, hogy állásfoglalásra még az ellenzék kényszerítése által sem volt kész, mert az ép oly jogosulatlan lett volna, mint az ország érdekeire káros.

A nagy kiegyezési ákezió folyamatban van; ha ismét meg kellene szakitani, akkor, de csak akkor lesz ideje az 1898. évi I. t. cz. alkalmazásának, a közgazdasági viszony önálló rendezésének.

Kis katonáink.

Egész rendben, a kiegyezés kérdése által teljesen igénybe vett közvélemény által egészen észrevétlenül egy felette jelentőséges esemény ment végbe a napokban. Mikor nem is olyan régen a politikai láthatáron megjelent ennek az eseménynek az igérete, a nemzet lelkesedett, hálájának örmözaja hangzott végig egész Magyarországon és az ország egy örömtől felizgatott községhez hasonlított, melynek legforróbb óhajása teljesedett és most ezt üdvözlö. A nemzeti katonaképző intézetekről beszélünk. Mikor báró Fejérváry a nemzet tudomására hozta ezt a vívmányt, az országban csak egy érzélem létezett: hála a király és elismerés a kormány iránt, mely ilyen böles és hazafias tanácsot adott az uralkodónak. Gyorsan élő korunkban csakhamar napirendre törtünk e dicső tény felett. A tömeg, mely a magvetőket ujjongva üdvözölte, nem törődött többé a dologgal, a törvény megvolt és az eszmét senki sem kísérte tovább az ígértől a megvalósulásig tartó hosszú útján.

De a vetés szépen kikelt közben, nőttön-nőtt és szerencsésen megérett örvendétes valósággá. Ez a növény nem történhetett szorgos munka nélkül. És ezt a munkát nagy erkölcsi komolysággal és hazafias odaadással végezték. Valóban alkotói művet kellett végezni, hogy az eszmét ily gyorsan és ily jól valósággá lehessen változtatni.

A műnek, mely mesterét dicséri, megint csak báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a szerzője. Az ő keze alatt virult a vetés, amely hogy oly szépen megérett, az ő gondoskodásának gyümölcse és jutalma. Rövid idő alatt keletkeztek azok a monumentális épületek, melyek hajlékot adnak a nemzeti katonai képzőintézeteknek. Szépség és czél-szerűség az ékességei ezeknek az iskolapalotáknak, melyeknek külseje már messziről hirdeti a czélt, melynek szolgálatára vannak hivatva. Pompájuk, nagy stíljuk méltóan tolmácsolja hivatásukat: hogy a magyar vitézség, a magyar királyhűség és a magyar hazaszeretet növénytermelő telepei legyenek. És a munka e részével egyidejűleg kellett a szervezés munkájának is folynia. Meg kellett állapítani a tanterveket, ki kellett választani a tanterveket s meg kellett állapítani a szabályokat, melyek szerint a tanintézetek működése alakulni fog. És ezt a nagy summáját a munkának báró Fejérváry az ő feltűnés nélkül való módján azzal a katonasági erélylyel és azzal az államférfiúi komolysággal végezte, mely az ő érdekes személyiségében oly szép harmóniává egyesül.

Ő Felsége a király novenapján adták át ezeket az új katonai képzőintézeteket hivatásuknak. A csendes ünnepek, melyek az átadáskor lejátszódtak, lélekemelők voltak, de tulharsógták azokat a kiegyezési válság lármás hangjai és mégis illik, hogy megragadjuk e felette jelentőséges eseményt és őszinte hazafias örömmel üdvözlöjük azokat.

Ezek az iskolák rég táplált nemzeti vágyak teljesedése. A kívánság mindig élt, mindig ébren volt a magyar néplelekben, amde a megvalósulás sok nehézségbe ütközött, melyek közt nem a legkisebb a közjogi nehézség volt.

A Bánffy-kabinet szerencsés tapintattal megtalálta a kérdés megoldását. Magyarországnak immár megvan a maga nemzeti katonai képzőügye, a nélkül, hogy általa esorbát szenvedne a közös hadsereg egysége.

Legyenek ezek az iskolák a király kegyére és a nemzet lelkesedésére bízva és adják a hazának a derék katonatisztek számtalan generációját, akik népünk katonai erőnyeit a trón díszére és a hazai dicsőségére fogják gyakorolni.

Ujdonságok.

— Az első hó. Különös dolog biz' a, midőn október hó elején hóról kell beszélnünk, de hát ez az év rendkívüliségekben ugyancsak gazdag. Mult kedden reggel havazni kezdett s már este felé a körül levő hegyek ormai megföhéredtek. A hónapok megjött a hidege is s szerdára virradó éjjelen 8 C. fok hideg lett, mely leforrázta a kertek növényzetét s hüvelyknyi vastag jégkéreggel vont be az álló vizeket. Másnap ismét kiderült s most nyájasan süt az őszi napsugár.

— **Személyi hir.** Benke Gyula ur, városunk országgyűlési képviselője e hó folyamán Kézdivásárhelyre érkezik s több napig itt fog tartózkodni. A látogatás ideje még nincs megállapítva.

— **A mi nyomorúságaink.** Ez az év — a mult esztendei rosz termés miatt — nem csak egyseket sujtott, hanem a város jövedelmeit is erősen megcsappantotta. Mindazon jövedelmi ágak, melyek a közfogyasztásra vannak alapítva s ezek a városi bevételek nagyobb részét képezik — ugyancsak megapadtak s most még ehhez járul egy újabb csapás, mely jövedelmünk egy másik részét támadja meg, t. i. a járványosan kiütött száj- és körömfájás, mely miatt a baromvásárokat be kellett szüntetni s e miatt a piaci vám bevételének jó nagy részét elvesztettük. Ilyen viszonyok között nem lehet csodálkozni, ha a pótdó réme kezd kísértgetni a városon, mely bármily kellemetlenül érinti is itt a fülket, meg kell szokni, mert aligha el lehet azt kerülni.

— **25 év.** F. hó 12-én mult 25 éve, hogy a Háromszékmezei Erzsébet árvaleánynevelő intézet megkezdte működését. Ezen alkalomból a városi tanács egy meleg hangú átiratban üdvözölte zágoni báró Szentkereszty Stephaniét, ki ezen intézetet a városon levő többi human intézettel együtt alapította s roppant munkásságával s áldozatkészségével a jelenlegi virágzó állapotára emelte. Itt meg kell jegyeznünk, hogy az árvaház és menedékház 25 évi jubiláns ünnepélye a jövő év őszén fog megtartatni, mikor a menedékház új helyisége is felépül.

— **A hosszuaszoí dráma.** Megdőböntő eset történt Hosszuaszon. Orbók Antal ottani öreg földbirtokosnak a balászfalvi „Patria” című oláh takarékpénztár adósságai fejében mindenét elárverezte s meg is vette. E hónap 6-án volt a terminusa, hogy házából és birtokából kitegyék. Ennek a végrehajtásával a takarékpénztár Olteán Vazul balászfalvi ügyvédet bízta meg, ki a mondott napon Dózsa Sámuel végrehajtó és az esküdtek kíséretében ki is ment Hosszuaszoúra s az öregnek minden butorát kihordatta az utcára. Mikor már mindent kihordtak, azt mondta az ügyvéd: „Nos, Orbók ur, ha a kasokból a kukoricáját ki nem hordatja három óráig, azt is az utcára töltetem.” Orbók, kit az egész kiköltöztetés már ugys végkép elkésztett, e szavakra előrántotta revolverét és egymásután kétszer rálőtt az ügyvédre, aki szörnyet halt. A gyilkosság után Orbók saját maga ellen fordította a revolvert és agyonlőtte magát. Orbók Antal ismerősei művelt, kedves, humoros embernek mondták. Olteán két kiskoru árvát hagyott maga után.

— **Gondatlanság.** A töltött fegyverrel való játék e héten is megkövetelte áldozatát. Tölgyesen történt, hogy egy korezmában Kis Imre több társával idogált, nem figyelve Pál József 14 éves fiatal suhanczra, a ki egy töltött revolvért forgatott kezében. Addig-addig forgatta, próbálgatta, míg elcsúszott és Pál József golyótól mellén találva összeesett. Gyógykezelés végett Ditróba vitték, hol most élet-halál között lebeg. A mint értesülünk, sebe halálos. A tettest elfogták.

— **Luccheni.** Genfből táviratozzák: Luccheni okt. hó 10-én a vádtanács elé vezették és még egyszer ki fogják hallgatni. Az ügyész e kónap 24-éig meghosszabbította a gyilkos különített fogházát. Ez alatt az idő alatt senkinek sem szabad hozzá bemennie, csak a védőjét fogják bebocsátani, ha majd hivatalból kirendelik az illető ügyvédet. Az ügyész azt akarja, hogy Luccheni egészen a tárgyalás napjáig külön cellában maradjon.

— **Egy hercegnő vége.** Berlinből jelentik, hogy a rendőrség ott okt. 8-án letartóztatta Trubeckoj hercegnőt, akit az olasz kormány kérésére közokiratok hamisítása miatt már hónapok óta kerestek. A hercegnő tegnap éjjel a ruhája aljáról lefejtette a zsinort s arra a börtönében felakasztotta magát. Mire benyitottak a cellájába, már meghalt. Berlinből az N. W. T. útján táviratozzák, hogy az öngyilkos hercegnő azelőtt mulatóhelyeken artistanő volt. Brüsszelben, némelyek szerint Odesszában egy herceget kifosztott és végrölésbe kergetett. Trubeckoj hercegnő multja nagyon titokzatos, származása rejtélyes. Az öngyilkos kalandornő negyven éves volt.

— **Fa-szükséglet.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a helyi kir. tábla, törvényszék, járásbíró és kir. ügyész, valamint az ide tartozó fogházak 1899. évi fűtésére 1019 km. famennyiséget árlejtés útján biztosít a kir. tábla elnöksége. A versenytárgyalás október hó 12-én d. e. 12 órákor tartatik meg a kir. tábla elnöki irodájában.

— **Házalás eltiltása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy az osztrák kereskedelemügyi miniszter ur f. év július hó 28-án 36477 sz. a. kelt rendeletével a házalást Krynica, Szezavnica, Truseavica, Zegiestov, Lubicu és Zukopáné galicziai gyógyhelyek területén bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok épségben tartása mellett eltiltotta.

— **Katonai szállítások.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a nagyszebeni cs. és kir. 12-ik hadtestparancsnokság az 1899. évre rozs és zab szállítására pályázatot bocsátott ki és pedig a nagyszebeni élelmező raktár részére 6830 mm. rozs és 11340 mm. zabra, a brassói részére 4590 mm. rozs, a gyulafehérvári részére 4400 mm. rozs és 1240 mm. zab és a kolozsvári részére 3850 mm. rozs és 3920 mm. zabra. Pályázati határidő 1898. évi október hó 17-ike. A pályázati feltételek a kamara irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

— **Olaj szükséglet.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága 1899. évi olaj szükségletét 1898. évi október 25-én déli 12 óráig nevezett igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályához benyújtandó ajánlatok alapján biztosítja.

— **Faggyu szállítás.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége 1899. évi faggyu szükségletét verseny tárgyalás útján biztosítja. Zárt ajánlatok f. évi október 27-én déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség I. osztályának főnökéhez adandók be.

— **Olaj szállítás.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri vas- és aczélgyár 1899. évi olaj és faggyu szükségletét f. év október 20-án déli 12 óráig benyújtandó zárt ajánlatok alapján tartja meg.

— **Valamennyi gazdasági egyesületnek.** A mezőgazdasági szakismeretek minél hatályosabb terjesztése érdekében, egyes, különös gazdasági szakmákra gazdasági vándorszaktanárokat neveztem ki, kiknek működéséről, a szives tájékoztás végett küldött utasítás nyújt felvilágosítást. És pedig kineveztem Czeglédi Tivadart, a tejgazdasági szakra Kaposvár székhellyel, Monyi Károlyt a szövetkezeti szakra Nyiregyháza székhellyel, Cséser Lajost a komlótermelési szakra Segesvár és Füredy Lajost a lentermelési szakra Liptó-Szent-Miklós székhellyel. Felkérem a gazdasági egyesületet, hogy nevezett szakközvegeimet működésükben támogatni sziveskedjék. Kelt Budapesten, 1898. évi június hó 26-án Darányi s. k.

— **Illeték egyenérték.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy Dr. Szabó Sándor sárospataki jogakadémiai tanár „Illeték egyenérték” című munkát adott ki, mely magában foglalja az illeték egyenérték bevallására, le- és elszámolására vonatkozó törvényeket és szabályokat, valamint a közigazgatási bíróságnak és a pénzügyminiszteriumnak egész a munka megjelenéséig az illeték egyenértékre vonatkozó ítéleteit, s a „Függelék”-ben egész terjedelemben aként, hogy e munka használata nélkülözhetővé teszi a közigazgatási bíróság határozatait magában foglaló gyűjteménynek s a pénzügyminiszterium rendeleteit magában foglaló „Pénzügyi Közlönynek” a ma már nem kis költségbe kerülő és nem is könnyen eszközölhető megszerzését. A mű előfizetési ára 4 ft.

— **Hogy a posta mily óriási feladat megoldására képes,** az kitűnik, ha rövid figyelemre méltatjuk azokat a hivatalos jegyzékeket, a melyekkel a Budapesti Újságírók Egyesületének sorsjáték kezelősége a sorsjegyeket az országban szét-

küldte. Ezekből kitűnik, hogy f. hó 4-én 4680, 5-én 2640, 6-án 4320, tehát három nap alatt 11640 ajánlott levelet adtak föl a budapesti főposta hivatalnál, mely leveleket még aznap továbbították. Ezek az ajánlott levelek újságíró sorsjegyeket tartalmaznak, a melyeket megrendelés folytán küldött a kezelőség az egyes helyiségekbe. Hogy mily óriási érdeklődést tanúsít a közönség az újságírók sorsjátéka iránt, az ebből is fényesen kiviláglik.

Aprósgok.

Félreértés.

— Hogy vélekedik tanár ur, a divatos nőmozgalomról?

— Nézetem szerint, a klasszikus időkben, a görög és római nők kecsesebben mozogtak.

*
Ön ismeret.

— Ugy-e, Emikém, nem az eszedet követed, hanem tisztán a szivedet, a midőn elveszesz feleségül.

— Természetesen! Hisz az nálam csak melles.

*
A szerénység netovábbja.

— „Fogalmazó ur! ha még egyszer megcsókol, rögtön behivom a mamát.”

— „Talán azt akarja, hogy megirigyelje az ön szerencsét?”

*
Kótféle visszaemlékezés.

Hölgy: Milyen kora tavasszal nyílik az idén a viola. Mult évben csak április végén láttunk virágot.

Turista: Igaza van, a mult évben csak április végén zálogosítottam el a téli kabátomat.

*
Gyors elhatározás.

Hölgy: „Magam állok e nagy világon — se anyám, se apám...”

Ur: „Nincs anyja? ... Oh nagysám, legyen az enyém!”

*
Mentség.

Agg szűz: Oh volt idő, a midőn én is irtam verseket.

Ur: Se baj kisasszony, sok bolondot tesz az ember fiatal korában!

Idegenek forgalma.

Szeptember 29-től október 6-ig.

Nemzeti szálló: Teutshländer Frigyes utazó Bécs. Friedländer Herman utazó Nagyvárád. Friss Zsigmond utazó Nagyvárád. Roth József kereskedő Brassó. Rozenzweig Armin utazó Budapest. Klein Salamon utazó Bécs. Potoczki József kereskedő Csik-Szentgyörgy. Magyarosi Gyula titkár Kolozsvár. Herskovits Lajos fakereskedő Zám. Potoczky László kereskedő Csik-Szentgyörgy. Kabdebó Ferencz kereskedő Csik-Szentgyörgy. Fischer Gyula utazó Bécs. Steiner Ármán kereskedő Budapest. Greiner Ármán kereskedő Kovászna. Kohn Lajos kereskedő Arad. Koperly Döme utazó Budapest. Liszauer Adolf utazó Budapest. Reiner Gábor mérnök Szászváros. Pollák Henrich utazó Budapest. Stern Zsigmond utazó Bécs.

Millenium szálló: Kolhanek Nándor utazó Budapest. Schréber Gusztáv mérnök Budapest. Seidemann Adolf utazó Budapest. Klein József utazó Budapest. Róth István kereskedő Gy.-Alfalu. Redl Károly utazó Bécs. Lusztig Sámuel utazó Budapest. László Gyula utazó Budapest. Schwartz Izrael kereskedő Budapest. Hozlitis Mór kereskedő Brassó. Rézer Ignác kereskedő Brassó. Fischhoff Imre utazó Budapest. Deneberg S. utazó Bécs.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

— Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár. —

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzintégtakarító.

— Darabonként 3 frt. —

A penge ** csilagos acézből és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matracok és sodronyagybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Sz. 538—1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdi-vásárhelyi kir. járásbíró 1898. évi V. 341/2 számú végzése következtében Geréb János ügyvéd által képviselt Damokos Mihály javára Damokos Tamás Alesernátoni lakos ellen 620 frt s jár. erejéig 1898. évi szept. hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1190 frtra becsült szalmásgabona, széna, két pejkancza, szék, asztal, vaskók, vasboronák, egy triórrosta, hercefejtő gép szijakkal, és sertésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság v. 341 1898. számú végzése folytán 620 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi feb. 22. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 48 frt 37 krban bírósági már megállapított költségek erejéig Alesernátonban a helyszínen leendő eszközölésére 1898. évi október hó 17-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

A mennyiben az elárvorezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosíttatni fog.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1898. évi október hó 2-ik napján.

Kakucsai Adam,
(165. 1-1.) k. bír. végrehajtó.

Százezrei a
családoknak iszzák

előszeretettel

naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitünőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legmértöbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Ny. Ifj. Jancsó Mózes, Kézdi-Vásárhelyen.